

43. Sankt Olofsholm

Till S:t Olofsholm kom en gång den norske kungen Olav för att kristna gotlänningarna. Då hette platsen Akergarn men efter Olavs besök fick den namnen S:t Olofsholm. Långa tider av bete har format landskapet och idag är S:t Olofsholm naturreservat. Här startar också Pilgrimsleden, en vandring som tar dig i S:t Olofs spår ända till Visby

En gång var S:t Olofsholm en holme, som kallades Akergarn, mellan Hideviken och Aurskallviken. I Nordens tidiga kristna historia har kung Olav Haraldsson, även kallad S:t Olof, betytt mycket. Under sin resa till Ryssland kom han hit år 1029 och kristnade flera högt uppsatta gotlänningar. Akergarn fick då namnet S:t Olofsholm.

Troligen byggdes Gotlands första kyrka vid S:t Olofsholm. Till en början var det ett kapell i trä men under 1200-talet ersattes det av en stenkyrka. En rest av stenkyrkan ingår i ett magasin som idag står på platsen. S:t Olof blev Gotlands skyddshelgon och under medeltiden vallfärdade gotlänningarna hit den 29 juli då man firade mässa i Olofs namn.

I strandkanten finns ett 15 tal raukar, stenformationer, som är upp till sex meter höga. Flera av dessa står långt ute i vattnet. Raukarna har också fått en roll i sägnerna om S:t Olof och kristnandet av de första gutarna. Enligt sägnen döptes de i Sankt Olofs vaskefat. Det är en fördjupning i en rauk strax sydväst om det kapell som senare byggdes här.

I början av 1600-talet, när Gotland tillhörde Danmark, byggde danske kungen Gotlands första stora kalkugn. Gullandske Companie var det bolag som skulle bränna kalk för export. Fram till 1860 var kalkugnen igång. Under första halvan av 1900-talet bröt man blocksten vid Olofsholm. En hamn med brygga gjorde det möjligt att exportera stenen vidare. Vagnar som gick på räls fylldes med sten som tippades direkt på båtarna. 1953 flyttades stembrytningen till Storugns på norra Gotland. Än idag kan du i landskapet se spåren efter kalkbrytningen.

Många generationer av betande djur har format landskapet och idag är området en öppen hed med gräs och låga enebuskar. Här och var växer enstaka gran, tall och oxel. Slutningarna täcks av strandvallar och under högsommaren möts du av ett blågult hav av gul och kantig fetknopp, solvända, axveronika och blåeld.

Visby Domkyrka och Läns museet på Gotland har skyltat en vandring, Pilgrimsleden, som börjar vid S:t Olofsholm. Gå in under Pilgrimsleden på www.visbydomkyrkoforsamling.nu för att läsa mer.

Vägbeskrivning från Visby: Kör väg 148 mot Fårösund.
Tag av mot Hellvi och följ skylt mot S: t Olofsholm.

